

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

VYMEZENÍ A ZPŮSOBY ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ, KTERÉ MUSEJÍ VEDOUcí PEDAGOGIČTÍ PRACOVNÍCI ŘEŠIT PŘI VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI V DOMOVECH MLÁDEŽE A ZAŘÍZENÍCH PRO VÝKON ÚSTAVNÍ A OCHRANNÉ VÝCHOVY

Mgr. Jitka Žlunková

Kompetence leadera úspěšné školy

CZ.02.3.68/0.0/0.0/16_032/0008145

Pedagogický pracovník v zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy

Specifika role a pozice (vedoucího) pedagogického pracovníka v zařízeních pro výkon ústavní a ochranné výchovy:

- minimálně ve dvojí roli a pozici (z pohledu
- sociální psychologie)
- pedagog v pomáhající profesi
- předpoklady pro výkon profese
 - kvalifikační
 - osobnostní

Školské zařízení a rodiče

- vztah školské zařízení - rodiče (dítě) – významný faktor v reedukačním procesu
- rodič – osoba odpovědná za výchovu, osoba blízká
- legislativní vymezení
- komunikace jako zásadní prostředek pro vznik a rozvoj pozitivního vztahu školské zařízení – rodiče, tzn. spolupráce, sledování společného cíle

Faktory ovlivňující komunikaci mezi pedagogem a rodičem

- rámec komunikace tvoří legislativa (z.č. 109/2002 Sb. v platném znění, Standardy kvality péče...)
- „bariéry“ bránící v rozvoji spolupráce a nastavení otevřené komunikace:
 - moc – rozhodnutí o umístění dítěte je vnímáno jako mocenský akt, nesoulad pomoc x trest (navíc vymahatel finančního příspěvku)
 - negativní nastavení obou stran – „neschopný“ rodič x direktivní, panovačný pedagog
 - rivalita a očekávání – instituce vše vyřeší x změna musí být v rodině

Školské zařízení a základní škola

- vzdělávání dětí umístěných v zařízeních pro výkon ústavní a ochranné výchovy – dle věku povinná školní docházka, střední škola, vysoká škola (zletilý klient, nejdéle do 26 let, pokud se připravuje na výkon povolání)
- u zletilých klientů – problematika přípravy na povolání řešeno ve smlouvě o setrvání v zařízení
- nezletilé děti – docházka do ZŠ či SŠ dle typu zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy

Dítě a škola

Problematika vztahu dítě umístěné v zařízení pro výkon ústavní výchovy a „jeho“ škola dle Standardů kvality péče pro výkon ústavní výchovy řešena v oblastech:

- výběr školy a svého budoucího povolání
- spolupráce se školou, podpora prevence nežádoucího nálepkování dítěte
- motivace ke vzdělávání, doučování, pomoc při přípravě do školy

Příklady z praxe

Prevence rizikového chování v podmínkách ústavní výchovy

- rizikové chování, formy rizikového chování
- projevy rizikového chování v podmínkách ústavní výchovy
- prevence rizikového chování v podmínkách ústavní výchovy:
 - specifika daného zařízení
 - zaměření na diferencované, individuální potřeby dítěte – selektivní a indikovaná prevence

Krádež, vandalismus

- poměrně běžné, nežádoucí jevy ve školském zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy
- možnosti řešení (příklady z praxe) – rozhodnout, zda půjde o řešení pouze „vnitřní“ nebo postupovat „dle práva“ (přestupek do 5.000 Kč, trestný čin nad 5.000,-Kč)
 - vnitřní systém hodnocení a využití opatření ve výchově
 - zapojení P ČR, rodiče, OSPOD

Násilí, šikana a kyberšikana

- nežádoucí jev v zařízeních, který řadíme nejen k silně rizikovým, ale i nebezpečným (ohrožení základní potřeby člověka – pocitu jistoty a bezpečí)
- prevence na prvním místě – práce se skupinou, komunitní systém, budování individuálních vztahů s dítětem založených na důvěře k pedagogovi, práce psychologů a etopedů v zařízení, atd.

Příklady z praxe:

práva dětí x účinná ochrana/prevence před riziky

Návykové, omamné a psychotropní látky

- Co lze považovat za návykovou, omamnou a psychotropní látku (OPL)?
 - legální látky x nelegální látky
- OPL rozšířené u dětí a mládeže ve školských zařízeních?
- legislativní vymezení – užívání x držení, distribuce
- testování dětí na přítomnost OPL v podmínkách ústavní výchovy

Příklady z praxe – možnosti řešení

Použité zdroje

- GILLERNOVÁ, Ilona, KREJČOVÁ, Lenka a kol. *Sociální dovednosti ve škole*. Vyd. 1., Praha: Grada Publishing a.s., 2012, 248 s. ISBN 978-80-247-3472-9
- JANSKÝ, Pavel. *Problémové dítě a náhradní výchovná péče ve školských zařízeních*. Vyd.1., Hradec Králové: Vydavatelství U Nudle, 2002.
- KOPŘIVA, Karel. *Lidský vztah jako součást profese: psychoterapeutické kapitoly pro sociální, pedagogické a zdravotnické profese*. Vyd. 4., Praha: Portál, 2000. 147 s., ISBN 80-7178-429-X
- MIOVSKÝ, Michal a kol. *Prevence rizikového chování ve školství*. Vyd. 2., Praha: Univerzita Karlova, 1.lékařská fakulta, Klinika adiktologie, 2015. ISBN 978-80-7422-392-1
- MYŠKOVÁ, Lucie. *Standardy kvality péče o děti ve školských zařízeních pro výkon ústavní a ochranné výchovy a standardy kvality péče ambulantních středisek výchovné péče*. Vyd.1., Praha: NÚV, školské poradenské zařízení a zařízení pro DVPP, 2018., 96 s., ISBN 978-80-7481-222-4
- NIELSEN SOBOTKOVÁ, Veronika a kol.: *Rizikové a antisociální chování v adolescenci*. Vyd. 1. Praha: Grada Publishing, a. s., 2014. 152 s. ISBN 978-80-247-4042-3
- ŠKOVIERA, Albín. *Dilemata náhradní výchovy*. Vyd. 1., Praha: Portál, 2007, 144 s., ISBN 978-80-7367-318-5
- Zákon č. 109/2002 Sb. o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.[online]. Dostupné z <http://www.msmt.cz/file/38458>. [cit. 27. 5. 2019]

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

**MS
MT**
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Děkuji za pozornost.

Kompetence leadera úspěšné školy

CZ.02.3.68/0.0/0.0/16_032/0008145